

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa județeană

19 martie 2022

Clasa a VI-a

Varianța 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte.
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Se dau fragmentele:

5	A. <i>A stat și s-a gândit Fănuță, cu fața boțită* de gând, frământând crida* în degete. Și-apoi s-a hotărât și-a pus în burta babei, de la gătiță în jos, ou lângă ou, cum stau cartofii într-un sac. Băieții se uitau numai la tablă. Doamna se uita numai la Ștefan Damaschin: parcă venea o rândunică dinspre el, vestind o primăvară. Iar Ștefan Damaschin, mereu stârnit, a mai lăsat o ață din streșina casei, drept deasupra babei, de care a atârnat — de la el — un păianjen.</i>
10	<i>- Ștefan Damaschin, șterge tot cu buretele și lasă numai găina... și oul ei, a adăugat Doamna zâmbind.</i> <i>Și iar s-a făcut noapte pe tablă, rămânând din poveste numai găina cu oul.</i> <i>- Damaschin, l-a întrebat Doamna; cu ce seamănă oul găinei?</i> <i>- Cu o buche*, a spus el, și Doamna a râs.</i> <i>- Cu care buche? adică literă, a spus Doamna către ceilalți.</i> <i>- Cu o.</i>
15	<i>- De unde o știi tu?</i> <i>- Din abecedar.</i> <i>- Bine, Ștefan Damaschin. Acuma șterge și găina.</i> <i>A șters-o. Deci, din toată povestea n-a rămas decât un ou.</i> <i>- Acuma, a poruncit Doamna, fiecare să treacă la locul lui.</i>
20	<i>Doamna s-a dus la tablă, a luat crida și a tras un bețișor încârligat jos, lângă oul babei, lipindu-l de ou.</i> <i>- Iaca asta e litera a, cea dintâi literă a alfabetului. Cu asta, copii, începe povestea literelor, căci alfabetul nu este decât o poveste. În care vezi cum au venit pe lume literele. (...)</i>
25	<i>Clopoțelul venea într-un picior cu literele recreației.</i> <i>- Asta a fost, copii, cea dintâi oră de învățatură. Și acum, înainte de a vă duce la joacă, am să vă mai învăț ceva. Cine a făcut povestea de pe tablă?</i> <i>- Damaschin, au răspuns ei în cor.</i> <i>- Vra să zică oul e al lui?</i>
30	<i>- Daaa.</i> <i>- Cum i-l dăm noi?</i> <i>N-a știut nimeni să răspundă. Doamna a șters cu buretele bățul încârligat, alăturat oului de pe tablă, și l-a făcut, fără cârlig și mai încolo, în stânga oului.</i> <i>- Știți voi ce înseamnă asta?</i>

35	- 10. Nota premianților, a răspuns Postelnicu. - Da. Unul, două, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, zece degete laolaltă au semnul acesta:10. - Câte mâni aveți voi? - Zece, a spus repede, unul clipicios.
40	- Aveți două mâini, că dacă ați avea zece n-ați mai fi oameni. (...) C-un deget ce poți face? Mai nimica. Poți culege un inel, o ață de păianjen, poți ciocăni la ușă, poți lua o ulcică de toartă. Cu două degete poți face mai mult. Cu o mână poți ridica o cofă*. Dar cu două mâini? - Mă iau la trântă, a spus unul.
45	- Mă spăl, a spus altul. - Trag cu praștia. - Mă sui în copac. - Sigur, i-a oprit Doamna. În două mâini cu zece degete e toată puterea și iscusința omului. Copiii care sunt cumiți, care au minte și care mai sunt și silitori la învățătură, merită nota zece. Atâta le poate da profesorul; mai mult, numai Dumnezeu care poate orice. Acuma eu am să iau nota zece de pe tablă și am s-o scriu în catalog în dreptul lui?...
50	- Ștefan Damaschin, a izbucnit corul cu veselie, și dreptate. (Ionel Teodoreanu, Prăvale Baba)
55	*boțit – încrețit, zbârcit *crida - cretă *buche - literă *cofă - vas de băut de lemn
60	B. - Așa, fantasticilor! zice domnul Daniels [...]. Astăzi, primul lucru pe care o să-l fac va fi să vă vorbesc despre cărți. O să vorbim despre cărți anul ăsta – vreau să vă spun despre unele dintre poveștile mele preferate.
65	Când vorbește despre cărți, [...] parcă-i gata să dea o petrecere uriașă. Îmi place să-l ascult vorbind despre povești. Dar să-mi ceară mie să citesc este ca și cum i-ar cere unui homar să joace tenis. Și pe urmă situația se înrăutățește. Domnul Daniels scoate un teanc de caiete. - Am o surpriză. Un jurnal nou-nouț pentru fiecare dintre voi, în care veți scrie zilnic. - O, nu! [...] - Și încă ceva. Din când în când vă voi indica eu câte un subiect, dar nu foarte des. Și
70	niciodată, dar absolut niciodată – nici chiar dacă m-ar amenința un vrăjitor că o să-mi transforme pixurile cu care corectez în unele cu cerneală invizibilă – nu voi corecta ce ați scris. - Poftim? - Nu vă voi da niciodată note pe jurnale. Nu le voi corecta niciodată. Și în majoritatea zilelor n-o să vă spun despre ce să scrieți. Puteți scrie despre viața voastră, despre sport, despre Bulgaria, despre marca preferată de săpun, despre ce cărți vă plac și despre ce cărți nu vă plac. Despre orice!
75	Uau! Mă întreb dacă delirează. Nu le corectează? Scriem despre ce vrem? E prea frumos ca să fie adevărat; sunt sigură că mai urmează ceva.
80	- Respectăm doar două reguli. - Aha! Iată-le! Vin și regulile. - Trebuie să puneți creionul pe hârtie și să scrieți ceva. Și adeseori vă voi

85	<i>răspunde și eu cu o frază sau două.</i> - <i>Ne scrieți și dumneavoastră? întreabă Oliver. Putem să vă dăm note?</i> <i>Domnul Daniels râde.</i> - <i>Nimeni nu dă note, Oliver. Este un exercițiu de comunicare. De exprimare personală.</i> <i>Fără evaluări.</i> - <i>Putem să vă punem întrebări? se interesează Max.</i> - <i>Sigur! zice domnul Daniels, împărțind caietele.</i>
90	<i>Al meu e galben. O culoare prea frumoasă pentru ceva în care trebuie să scrii.</i> - <i>Pot să scriu despre fotbal? întreabă Max.</i> - <i>Despre orice vrei tu.</i> - <i>Ce grozav! strigă Oliver. O să vă cer răspunsurile la teste. Și mai multe pauze! Și ketchup la discreția cantină.</i>
95	- <i>Așa cum am spus, tu n-ai decât să ceri orice, îi răspunde zâmbind domnul Daniels. Deschideți caietele și faceți prima însemnare. Și aveți grijă... să vă reprezinte. Jurnalul acesta este al vostru, așa că n-ar strica să începeți prin a vă prezenta în orice mod vreți voi.</i> (Lynda Mullaly Hunt, <i>Ca peștele în copac</i>)
100	C. <i>Săpând prin internet, pe site-ul historia.ro am descoperit reguli de bună purtare extrase din carnetul unui elev al Liceului „Mihai Viteazul” din București, anul școlar 1964-1965. Comparând acele reguli cu ceea ce se întâmplă astăzi, observăm o oarecare diferență, motiv care, în rândurile ce urmează, vom face o comparație.</i>
105	<i>Pe vremea comunismului elevii erau obligați să cunoască și să respecte regulamentul și dispozițiile date de școală. Mai precis:</i>
110	• <i>să vină cu regularitate la cursuri, fără să întârzie de la ore și să respecte întocmai programul zilnic de activitate al școlii;</i> • <i>Asta se întâmplă și în zilele noastre, însă nu cu atâta regularitate și nu de către toți elevii. Cei de liceu par a fenta puțin, mai ales începutul de an școlar.</i>
115	• <i>să-și însușească temeinic cunoștințele și deprinderile prevăzute în programa școlară pentru a deveni cetățeni folositori patriei;</i> • <i>Sunt mulți elevi de 10 pe care școlile din România îi produc în fiecare an, însă mulți dintre aceștia uită de ideea de patriotism și pleacă peste hotare în căutarea unui trai mai bun.</i>
120	• <i>să participe după puterile lor la munca patriotică și la alte acțiuni inițiate de școală;</i> • <i>În zilele noastre nu mai există muncă patriotică, iar, de multe ori, orice acțiune în plus față de cea întreprinsă în mod normal la școală nu este privită cu ochi buni de către elevi.</i> https://www.jurnalulolteniei.ro/2015/09/16/scoala-de-ieri-vs-scoala-de-azi-cum-era-mai-bine/

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie, pe foaia de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Sunt despărțite corect în silabe cuvintele din seria:

- fi-e-ca-re; nici-o-da-tă; a-ți-u-ne.*
- fie-ca-re; nici-o-da-tă; ac-ți-u-ne.*
- fi-e-ca-re; ni-cio-da-tă; ac-ți-u-ne.*
- fi-e-ca-re; ni-ci-o-da-tă; ac-ți-u-ne.*

2 puncte

2. În enunțul: *Cu asta, copii, începe povestea literelor, căci alfabetul nu este decât o poveste.*, există:
- un predicat verbal și un predicat nominal.
 - două predicate verbale.
 - două predicate verbale și un predicat nominal.
 - trei predicate verbale.
- 2 puncte**
3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor *iscusița, cumiți, am să scriu*, din ultima replică a Doamnei sunt în ordine:
- graba, neliniștiți, am să pictez.
 - rapiditatea, serios, am să comunic.
 - dibăcia, deștepți, am să prescriu.
 - îndemânarea ,ascultători, am să notez.
- 2 puncte**

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Identifică, în rândurile 1 - 5, două verbe la timpuri diferite ale modului indicativ, pe care le vei preciza. **2 puncte**
5. Extrage, din enunțurile *Ne scrieți și dumneavoastră? întreabă Oliver. Putem să vă dăm note?* două pronume care arată respectul elevului față de profesor, precizând felul acestora. **2 puncte**
6. Transcrie două enunțuri interogative din textul B. **2 puncte**
7. Alcătuiește un enunț în care să-i transmiți lui Oliver uimirea ta referitoare la întrebările lui către profesor, folosind și un verb la modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a II-a, singular. **2 puncte**
8. Construiește câte un enunț cu alte două sensuri ale verbului *a trece* din enunțul *Acuma, a poruncit Doamna, fiecare să treacă la locul lui*. **2 puncte**
9. Precizează valoarea morfologică și cazul cuvintelor subliniate în pasajul: *Copiii care sunt cumiți, care au minte și care mai sunt și silitori la învățătură, merită nota zece*. **2 puncte**
10. Enunțul următor reprezintă sfatul mamei lui Fănuță. Rescrie-l corectând greșelile: *Pentru ati câștiga admirația celor din jur, educația nu este obșională. Trebuie să fi respectos*. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. Formulează o idee principală din textul B, din rândurile 66-72. **6 puncte**
2. Prin ce se aseamănă atitudinea Doamnei din textul A cu aceea a domnului Daniels din textul B. Exemplifică prin câte o secvență comentată din fiecare text. **6 puncte**
3. Scrie în două-trei enunțuri ce semnificație au cuvintele Doamnei din textul A: *Sigur, i-a oprit Doamna. În două mâini cu zece degete e toată puterea și iscusința omului*. **6 puncte**
4. Transcrie din textul C o îndatorire a elevilor, fie că este voba de școala de ieri sau școala de azi. **6 puncte**

5. Ce atitudine a naratorului se desprinde din rândurile 63-80? Exemplifică printr-o secvență din text. **8 puncte**

6. Prezintă, în minimum 40 de cuvinte, care este mesajul transmis de textul C. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Scrie un text descriptiv, de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți cum îți imaginezi că arată Școala de basm.

În elaborarea compunerii vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; **10 puncte**
- respectarea convențiilor unui text descriptiv și a structurii unei compuneri; **8 puncte**
- utilizarea a patru figuri de stil diferite; **2 puncte**
- construirea a patru structuri diferite asociate senzațiilor (ce se vede/se aude/se simte/se atinge); **2 puncte**
- utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate. **2 puncte**

Vei primi 24 puncte pentru conținutul compunerii și 16 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus